

P7_TA(2012)0114

Bővítési jelentés Szerbiára vonatkozóan

Az Európai Parlament 2012. március 29-i állásfoglalása Szerbia európai integrációs folyamatáról (2011/2886(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Tanács 2012. március 2-i következtetéseire;
- tekintettel az egyrészről az Európai Közösségek és tagállamai, másrészről a Szerb Köztársaság között létrejött stabilizációs és társulási megállapodásra, amelyhez az Európai Parlament 2011. január 19-én adta egyetértését, és amelynek a tagállamok általi ratifikációja utolsó fázisában tart, valamint az Európai Közösség és a Szerb Köztársaság között létrejött, a kereskedelemről és a kereskedelemmel kapcsolatos ügyekről szóló, 2010. február 1-jén hatályba lépett ideiglenes megállapodásra,
- tekintettel a Szerbiával létrejött Európai Partnerségben szereplő elvekről, prioritásokról és feltételekről, valamint a 2006/56/EK határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. február 18-i 2008/213/EK tanácsi határozatra¹,
- tekintettel az Általános Ügyek Tanácsának az európai szomszédságpolitikáról szóló 2012. február 28-i következtetéseire,
- tekintettel a Tanács 2010. október 25-i következtetéseire, melyben felkéri a Bizottságot, hogy készítse el véleményét Szerbia európai uniós tagság iránti kérelméről, valamint tekintettel a Tanács 2011. december 5-i következtetéseire és az Európai Tanács 2011. december 9-i következtetéseire,
- tekintettel a Bizottság 2011. október 12-i véleményére Szerbia európai uniós tagság iránti kérelméről (SEC(2011)1208) és a Bizottság „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2011–2012” című, 2011. október 12-i közleményére (COM(2011)0666),
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244-es számú határozatára (1999), a Nemzetközi Bíróság 2010. július 22-i tanácsadó véleményére Koszovó függetlensége egyoldalú kinyilvánításának a nemzetközi joggal való összhangjáról, és az ENSZ Közgyűlésének 2010. szeptember 9-i határozatára, amely elismerte a vélemény tartalmát és üdvözölte az Unió készségét a Belgrád és Pristina közötti párbeszéd elősegítésére²,
- tekintettel az ötödik EU–Szerbia Parlamentközi Közgyűlés 2011. április 18–19-i közös nyilatkozatára,
- tekintettel az EU és Szerbia között létrejött, 2007. november 8-i visszafogadási megállapodásra³ és a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e

¹ HL L 80., 2008.3.19., 46. o.

² A/RES/64/298

³ HL L 334., 2007.12.19., 46. o.

kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2009. november 30-i 1244/2009/EK tanácsi rendeletre¹,

- tekintettel az Európai Unió és a Szerb Köztársaság közötti, a Szerb Köztársaságnak az Európai Unió válságkezelési műveleteiben való részvétele kereteinek létrehozásáról szóló megállapodás aláírásáról és megkötéséről szóló, 2010. december 20-i 2011/361/KKBP tanácsi határozatra²,
 - tekintettel a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék főügyésének 2011. december 7-i jelentésére,
 - tekintettel korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel az Európai Tanács 2003. június 19–20-i, szaloniki ülése után kiadott elnökségi következtetésekben egyértelmű kötelezettséget vállaltak arra, hogy az összes nyugat-balkáni ország csatlakozhat az Európai Unióhoz, miután teljesíti a meghatározott feltételeket, és ezt a kötelezettségvállalást az Európai Tanács által 2006. december 14–15-én jóváhagyott megújított bővítési konszenzusban és a Tanács 2010. október 25-i következtetéseiben, valamint a 2010. június 2-án megrendezett EU–Nyugat-Balkán miniszteri találkozón is megismételték;
- B. mivel Szerbia európai uniós tagság iránti kérelméről szóló, 2011. október 12-i véleményében a Bizottság azt ajánlotta, hogy az Európai Tanács adja meg a tagjelölti státuszt Szerbia számára,
- C. mivel a regionális együttműködés és a jószomszédi viszony konstruktív megközelítése a stabilizációs és társulási folyamat kulcsfontosságú eleme;
- D. mivel Szerbia – helyzetéből adódóan – a későbbiekben fontos szerepet tölthet be a térség biztonságának és stabilitásának garantálásában;
- E. mivel a kétoldalú kérdések nem képezhetnek akadályt és nem lehet azokat akadályként felhasználni a csatlakozási folyamatban, hanem az általános uniós érdekek és értékek figyelembevételével minél hamarabb konstruktívan kezelni kell azokat,
1. üdvözli a Tanács határozatát, amellyel Szerbiát 2012. március 1-jén tagjelölt orszaggá nyilvánította; üdvözli a Szerbia által elért haladást és a Belgrád és Pristina közötti, az inkluzív regionális együttműködésről szóló, 2012. február 24-i megállapodást; kiemeli a Belgrád és Pristina közötti párbeszéd folytatásának, valamint a megállapodások jóhiszemű végrehajtásának fontosságát;
 2. véleménye szerint, amennyiben a Bizottság véleményében felvázolt kiemelt prioritásokat megfelelően követik és amennyiben a reformfolyamat folytatódik, a csatlakozási tárgyalásokat mielőbb meg kell nyitni Szerbiával, ezáltal bizonyítva az EU elkötelezettségét az ország uniós kilátásai mellett; üdvözli Szerbia által a

¹ HL L 336., 2009.12.18., 1. o.

² HL L 163., 2011.6.23., 1. o.

koppenhágai politikai kritériumok teljesítése terén elért jelentős – az Európai Tanács által is elismert – előrehaladást, és emlékeztet arra, hogy Szerbia európai integrációs folyamatban történő további előrelépése az e téren történő előrelépéstől, és különösen a demokrácia és a demokratikus intézmények működésének biztosításától, a jogállamiság fenntartásától, az emberi jogok tiszteletben tartásától, Szerbia valamennyi kisebbségének az európai előírásoknak megfelelő, egyenlő és elkötelezett védelmétől, a jószomszédi kapcsolatok fenntartásától, a regionális együttműködéstől – a bilaterális kérdések békés rendezését is ideértve –, valamint a piacgazdaság működésének javításától függ; különösen felszólítja a szerb hatóságokat, hogy ne tartsanak helyhatósági választásokat Észak-Koszovó önkormányzataiban, mivel ez ellentétes lenne a nemzetközi jogszabályokkal és az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1244. számú határozatával; felkéri a szerb hatóságokat, hogy segítsék elő ezen önkormányzatok Koszovó egészébe történő integrációját;

3. üdvözli a stabilizációs és társulási megállapodás ratifikációja terén történő előrehaladást, és felszólítja a többi fennmaradó uniós tagállamokat, hogy haladéktalanul fejezzék be a ratifikációs eljárást;
4. hangsúlyozza a 2012. május 6-án tartandó parlamenti és helyhatósági választások tisztességes és átlátható lebonyolításának fontosságát, kiemeli a szavazásra jogosultak végleges jegyzéke mihamarabbi elkészítésének fontosságát,
5. üdvözli, hogy a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszék által keresett utolsó két menekült, Ratko Mladić és Goran Hadžić feladta magát az igazságügyi hatóságoknak, ami révén a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel való együttműködés teljesen kielégítően lezajlott; kiemeli, hogy elfogásuk nemcsak Szerbia EU felé történő további közeledésének volt feltétele, hanem mindenekelőtt egy lépés afelé, hogy igazságot szolgáltatassanak a volt Jugoszlávia területén az 1990-es években bekövetkezett konfliktus áldozatainak, és a régióban megbékélésre kerüljön sor; a Törvényszékkel folytatott teljes mértékű és állandó együttműködésre szólít fel, valamint azon támogató hálózatokban szerepet vállaló személyek alapos kivizsgálására és büntetőeljárás alá vonására – különösen a katonaságon és a civil biztonsági szolgálatokon belül –, amelyek segítségével a menekültek ilyen sokáig rejtőzködhettek;
6. komolyan aggódik a 2011 második felében Észak-Koszovóban bekövetkezett fejlemények és különösen a júliusi incidenseket követő erőszak, valamint a későbbiekben a KFOR nemzetközi erőit érő támadások miatt; elítéli az ilyen fellépéseket; emlékezteti a szerb kormányt arra irányuló kötelezettségére, hogy minden tőle telhetőt tegyen meg az európai biztonsági erőket érő támadások megakadályozása érdekében; megismétli, hogy csak a Prištinával folytatott párbeszéd keretében születő tárgyalásos megoldásokkal szüntethetők meg véglegesen a feszültségek a régióban, valamint emlékeztet a többség és a kisebbség közötti, a kölcsönös tiszteleten alapuló, kiegyensúlyozott kapcsolat elengedhetetlen fontosságára; e tekintetben üdvözli a szabad mozgásról és Koszovónak a regionális szervezetekben való részvételéről kötött megállapodást, valamint felszólítja a szerb kormányt, hogy késlekedés nélkül lépjen előre ezek teljes körű végrehajtása felé; üdvözli a rendszeres áruáramlást, amelyet a vámbélyegzők elfogadása tett lehetővé, az integrált határellenőrzésről szóló megállapodás végrehajtásának technikai jegyzőkönyvét, a szerb hatóságok által Koszovóból eltávolított anyakönyvi kivonatok EULEX-nek történő átadásának és a

szabad mozgásról szóló 2011. december 26-i megállapodás végrehajtásának megkezdését mint a megállapodások végrehajtásának első pozitív lépéseit; üdvözli Tadić elnök nyilatkozatait arról, hogy az útkadályokat – részleges felszámolásukat követően – teljesen meg kell szüntetni; felhívja a politikai vezetőket, hogy tegyenek építő jellegű megnyilatkozásokat annak érdekében, hogy ne veszélyeztessék az elért megállapodások végrehajtását, valamint a Szerbia és Koszovó között zajló tárgyalásokat; emlékeztet arra, hogy a személyek, áruk, ötletek, szolgáltatások és tőke szabad áramlása az EU egyik alapvető értéke, és felszólítja a szerb hatóságokat a fennmaradó útkadályok maradéktalan felszámolásának előmozdítására, lehetővé téve ezáltal az átkelőhelyek szabad megközelítését és elősegítve az EULEX és a koszovói szerbek közötti együttműködést annak érdekében, hogy lehetővé váljon az EULEX és a KFOR számára megbízatásuk maradéktalan végrehajtása; e tekintetben üdvözli a határ szerb oldalán megmaradt két úttorlasz megszüntetését, illetve a 2011. júliusi incidensek elkövetőire vonatkozó bűnügyi vizsgálatokat;

7. üdvözli a Belgrád és Pristina közötti, Szerbia és Koszovó lakói életkörülményeinek javítását célzó párbeszéd folyamatossága szükségességének újbóli megerősítését, és kiemeli e folyamat jelentőségét az átfogóbb regionális együttműködés, a stabilitás és a csatlakozási folyamat dinamizmusának szempontjából; felhív az erőszakos esetek megfelelő kivizsgálására, különös tekintettel azokra, amelyek a KFOR nemzetközi erőit érintik; ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a koszovói párhuzamos struktúrák felszámolása állna mindennemű együttműködés középpontjában;
8. üdvözli, hogy a szerb állampolgárok 2009 decembere óta vízum nélkül utazhatnak a schengeni térségbe, ami mellett a Parlament is határozottan kiállt; maradéktalanul támogatja a vízummentesség kiterjesztését, ugyanakkor aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy egyes tagállamokban megnőtt a menedékkérők száma; felszólítja a hatóságokat, hogy fokozzák arra irányuló erőfeszítéseiket, hogy megértessék az állampolgárokkal az ilyen kérelmek elfogadhatatlanságát, valamint hogy azonosítsák és vonják büntetőeljárás alá a „menedékkérő utazások” szervezőit; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a vízummentes utazási rendszerrel való visszaélés megakadályozására irányuló intézkedéseknek a jogállamiságon kell alapulniuk, és azok nem sérthetik indokolatlanul az alapvető jogokat, például önkényesen megtagadva az egyénektől a saját országuk elhagyásához való jogot; felszólítja az uniós tagállamokat, hogy támogassák Szerbiát a szervezett bűnözés elleni küzdelemben a hamis menedékkérelmekkel való üzérkedés tekintetében; megjegyzi továbbá, hogy Szerbia egyre inkább a menedékkérők befogadó országává válik, ezért pedig a menedékjogi kérelmek hatékonyabb kezelésére van szükség az országban;
9. rámutat arra, hogy az Európai Unióban menedéket kérő szerb állampolgárok nagy része az etnikai kisebbségekhez tartozik; felkéri a szerb hatóságokat, hogy aktívan foglalkozzanak problémáikkal – amelyeket súlyosbít a jelenlegi gazdasági helyzet és a magas munkanélküliség – azáltal, hogy elősegítik társadalmi integrációjukat és javítják életkörülményeiket; úgy véli, e lépések csökkenteni fogják és – végső soron – felszámolják a menedékjogi kérelmek nagy számának kiváltó okait; ezenkívül felkéri a tagállamokat, hogy – a Bizottsággal és az európai uniós bűnüldöző szervekkel együttműködve – fokozzák erőfeszítéseiket az emberkereskedelemmel foglalkozó szervezett bűnözés elleni harcban;
10. továbbá emlékeztet rá, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás feltételeinek fontos

eleme a kisebbségek tiszteletben tartása és védelme; egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a kisebbségek védelmét célzó jogi és intézményi keret Szerbia általi végrehajtásán javítani kell; ezért üdvözli a Bizottságnak a 2012. február 28-i tanácsi ülés jegyzőkönyvében rögzítettek szerinti, arra irányuló szándékát, hogy szorosan figyelemmel kíséri Szerbia e tekintetben tett erőfeszítéseit, és várakozással tekint a Bizottság jelentése elé;

11. kiemeli a korrupció és a szervezett bűnözés elleni küzdelem kiemelkedő jelentőségét az ország jogállamiságának biztosítása szempontjából; üdvözli a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó számos jogszabály közelmúltbeli elfogadását, és arra ösztönzi a szerb hatóságokat, hogy összpontosítsanak azok hatékony végrehajtására; azonban aggodalmát fejezi ki a végrehajtás hiánya, valamint a végrehajtó hatalmi ágak a független intézményekre és a médiára gyakorolt egyre jelentősebb befolyása miatt; e tekintetben rámutat arra, hogy Szerbia korrupcióérzékelési indexe az elmúlt három évben nem javult; hangsúlyozza, hogy nem csupán kinyilvánított, hanem tényleges politikai akaratra van szükség a korrupció leküzdéséhez; arra ösztönzi a kormányt, hogy jelöljön ki erős vezetőket a korrupció elleni folyamatok élére; hasonlóképpen üdvözli az alkotmánybíróság azon határozatát, hogy az állami szféra fokozottabb átláthatóságának biztosítása felé tett lépésként alkotmányellenesnek minősítette számos állami funkció egyetlen személy általi betöltését, ezáltal csökkentve az érdeklődés kockázatát; kiemeli ugyanakkor, hogy a politikai pártok és a magánérdekek közötti összefonódások fenntartják a rendszerszintű korrupciót, ami általános probléma a régióban és továbbra is igen elterjedt, valamint felszólít a magas szintű esetek büntetőeljárás alá vonásának hiteles rögzítésére és az ilyen feljelentéseket tevő személyeket megfelelően védő rendszer kiépítésére; hasonlóképpen hangsúlyozza, hogy az egészségügyi ágazatban fennálló korrupció különös aggodalomra ad okot; felszólítja a kormányt, hogy kövesse nyomon a korrupcióellenes tanács és a korrupcióellenes ügynökség által azonosított, magas szinten jelentkező és rendszerszintű korrupcióra utaló eredményeket és biztosítsa, hogy ezek az ügynökségek megfelelő pénzügyi és adminisztratív erőforrással rendelkeznek munkájuk elvégzéséhez és ahhoz, hogy magasabb szintű támogatást nyújtsanak a korrupció elleni stratégiához;
12. aggasztja a közbeszerzési törvény módosításáról szóló törvénytervezet, amely nem áll összhangban a szerb kormány saját közbeszerzés-fejlesztési stratégiájával; felszólítja a szerb kormányt, hogy tegye lehetővé a törvénytervezetről folytatott megfelelő nyilvános konzultációt, és hozza azt összhangba a kormány hivatalos közbeszerzési stratégiájával és a nemzetközi normákkal; hangsúlyozza, hogy a közbeszerzési törvény módosításainak nem szabad gyengíteniük a közbeszerzési eljárásokat felügyelő szervet, mivel ezt a területet az országban fennálló rendszerszintű korrupció egyik legfontosabb forrásaként határozták meg;
13. felhívja a figyelmet a különösen a privatizációs folyamatok és a közbeszerzés területén jelentett számos szabálytalanságra, és a bűnüldöző szervek részéről aktívabb szerepvállalásra szólít fel az ilyen esetek alapos kivizsgálása és az elkövetők igazságszolgáltatás elé állítása érdekében; e tekintetben felhívja a figyelmet annak kiemelkedő fontosságára, hogy a biztonságos és kiszámítható üzleti környezet biztosítása érdekében elkészítsék az állami tulajdon alapos és teljes leltárát, biztosítsák a magántulajdon visszaszolgáltatásának folyamatosságát – mindennemű és különösen etnikai alapon történő megkülönböztetés nélkül –, megelőzzék a magánvállalatok

felszámolásával és csődjével kapcsolatos, a helytelenül megemelt és visszamenőlegesen alkalmazott adók miatt bekövetkező eljárásokat, kivizsgálják az ilyen eseteket és méltányos kártérítést biztosítsanak az érintetteknek, valamint és megelőzzék a köztulajdon magánfelek általi illegális kisajátítását; üdvözli, hogy az elfogadott rehabilitációs törvény rendezzi a kollektív bűnösséghez kapcsolódó vitás kérdéseket, illetve hogy e törvényben az egyéni felelősség kap nagyobb hangsúlyt; felszólítja a kormányt, hogy garantálja az eredeti állapot helyreállításáról és a rehabilitációról szóló törvény végrehajtási folyamatának hatékonyságát és megkülönböztetéstől való mentességét;

14. üdvözli a politikai tevékenységek finanszírozásáról szóló jogszabály elfogadását mint a politikai rendszer átláthatósága felé tett jelentős lépést és annak megfelelő végrehajtására szólít fel, különösen a tranzakciók nyomán követése hatékony rendszerének és a hatékony szankciók kialakítása céljából;
15. emlékeztet a szerb parlament munkájának jelentőségére, üdvözli jogalkotói tevékenységének és a kormány tevékenységeinek felügyeletére irányuló szerepének megerősítésére hozott intézkedéseket és további erőfeszítésekre szólít fel a feladatai hatékony végrehajtásához szükséges további kapacitások kiépítése céljából, különösen annak érdekében, hogy a parlament hatékonyan tudja felügyelni a biztonsági szolgáltatásokat; ebben az összefüggésben üdvözli azt a határozatot, hogy átszervezik a parlament szolgálatait, aminek célja a racionalizálás és a munkavégzés hatékonyságának növelése;
16. tudomásul veszi az igazságszolgáltatás és az ügyészség reformját, valamint az ezek hatékonyságának javítását és a hátralékos esetek felszámolását célzó rendszer átszervezését, a Velencei Bizottság ajánlásaival összhangban; felkéri azonban a szerb kormányt, hogy fokozza e két – mélyreható és széles körű reformokat igénylő – ágazat függetlenségének és szakmai színvonalának biztosítására irányuló erőfeszítéseit; hangsúlyozza, hogy a politikától mentes igazságügyi rendszer és a hatalmi ágak szétválasztása elengedhetetlen az igazságszolgáltatás reformjához;
17. sajnálatát fejezi ki az újból ki nem nevezett bírák és ügyészekre vonatkozó felülvizsgálati és fellebbezési eljárásokban fennmaradó átláthatatlanság és hiányosságok miatt, ideértve az eljárásrend megsértését és a szabálysértéseket is, valamint amiatt is, hogy e hiányosságok milyen hatást gyakorolhatnak az igazságszolgáltatás függetlenségére, a hatalmi ágak szétválasztására és a jogállamiságra, továbbá a pártatlan eljáráshoz való, az igazságszolgáltatás minden tagjára – a hivatalukból elmozdítottakra is – vonatkozó jog; felszólítja a hatóságokat annak biztosítására, hogy a Bírói Főtanács átlátható módon, teljes hatáskörét gyakorolva, törvényben rögzített következetes és szigorú kritériumokat alkalmazva és mindennemű külső nyomástól mentesen járjon el rámutat a bírák teljesítményének értékelésére szolgáló állandó rendszer bevezetésének szükségességére, annak érdekében, hogy biztosítsák a kiépített igazságszolgáltatási rendszer minőségének fenntartását;
18. komoly aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a büntető törvénykönyv hivatali visszaélésről szóló 359. cikkével állítólag ismételten visszaélnék, amit a vállalati és magánvagyon állítólagos, széles körű indokolatlan befagyasztása kísért; hangsúlyozza, hogy e vádak aláásták a jogállamiságba vetett bizalmat az országban; felszólítja a

hatóságokat, hogy folytassák a büntető törvénykönyv európai normáknak való megfelelésére irányuló felülvizsgálatát és azonnal vessenek véget a magántársaságoknál vagy többségi magántulajdonban lévő társaságoknál elkövetett hivatali visszaélés vádjában tett vádemeléseknek és függeszték fel a már folyamatban lévő büntetőjogi eljárásokat; hangsúlyozza, hogy mindazon személyek, akik ellen a 359. cikk alapján emeltek vádat és akik esetében felmerül a gyanú, hogy fogva tartásuk időtartama vagy befagyasztott vagyontárgyaik mértéke feltételezett bűncselekményükhöz képest méltánytalan volt, jogosultak az ellenük folytatott eljárás azonnali felülvizsgálatára, továbbá megilleti őket a magántulajdon visszaszerzéséhez és a méltányos kártérítéshez való jog;

19. felszólítja a szerb hatóságokat, hogy haladéktalanul vizsgálják felül 24 társaság – köztük a Sartid, a Jugoremedija, a Mobtel, a C-market és az ATP Vojvodina – vitatott privatizációját és eladását, tekintve, hogy az Európai Bizottság komolyan kétségbe vonta azok jogszerűségét, valamint azonnali hatállyal oldják fel az említett társaságok privatizációját és eladását érintő, államtitoknak minősített dokumentumok titkosítását, mivel ez ellentétes az európai előírásokkal; e tekintetben felhívja a figyelmet annak kiemelkedő fontosságára, hogy a biztonságos és kiszámítható üzleti környezet biztosítása érdekében elkészítsék az állami tulajdon alapos és teljes leltárát, biztosítsák a magántulajdon visszaszolgáltatását és megelőzzék a köztulajdon magánfelek általi illegális megszerzését;
20. felhívja a figyelmet a háborús bűnökhöz kapcsolódó tanúvédelmi program működésének komoly hiányosságaira, amelyek miatt számos tanú a szisztematikus megfélemlítés miatt önként lemondott a programban való részvételről; felszólítja a belügyminisztériumot és a háborús bűnökkel foglalkozó ügyészi hivatalt, hogy tegyen konkrét erőfeszítéseket a tanúvédelmi programban részt vevő valamennyi tanú biztonságának és jólétének biztosításáért; kiemeli, hogy a működőképes tanúvédelmi program kiemelkedő fontosságú az országban a jogállamiság biztosításához, valamint annak bizonyításához, hogy megvan a politikai akarat az ICTY által a nemzeti bíróságokra hagyott háborús bűnök tényleges kezelésére;
21. arra sűrgeti a szerb hatóságokat, hogy kezdeményezzék és garantálják a politikai, etnikai, illetve vallási okokból korábban üldözött személyek jogi rehabilitációját és a részükre nyújtandó kártérítést, ideértve azon személyeket is, akik a kollektív bűnösség elvének alkalmazása miatt szenvedtek;
22. felszólítja a hatóságokat, hogy folytassák az egykori kommunista titkosszolgálatok és ügynökeik hagyatékának felszámolására irányuló erőfeszítéseiket Szerbia demokratizálásának egyik elemeként; emlékeztet annak fontosságára, hogy folytassák a biztonsági ágazat reformját, növelve a biztonsági szolgálatok feletti parlamenti felügyelet és ellenőrzést, illetve megnyitva a Nemzeti Levéltárat, különösen az egykori hírszerzési ügynökség, az UDBA dokumentumait a nyilvánosság előtt; arra ösztönzi a hatóságokat, hogy segítsék elő az azon archívumokhoz való hozzáférést, amelyek a volt jugoszláv tagköztársaságokat érintik, és kérésre juttassák vissza azokat az adott kormányzatokhoz;
23. üdvözli a közigazgatás reformja terén tett előrehaladást, ugyanakkor kiemeli, hogy további erőfeszítések szükségesek a kizárólag érdemeken alapuló kinevezések és karrierrendszer kiépítésén keresztül megvalósuló, teljes mértékben szakmai

szempontokon alapuló és politikai befolyástól független közigazgatás biztosításához; a közigazgatási reform stratégiájának és a helyi adminisztráció jogalkotói keretbe történő bevonása stratégiájának végrehajtása során fokozott koordinációra szólít fel; felhívja a figyelmet a nemzeti kisebbségek alulreprezentáltságára a közigazgatásban és a bíróságokon, valamint az állami tulajdonú vállalatokban;

24. üdvözli az országgyűlési és helyhatósági választási törvények módosítását, különösen pedig hogy felszámolják a politikai pártok által a képviselők munkája felett gyakorolt ellenőrzés nem demokratikus gyakorlását, amelyek során a parlamenti képviselők kinevezése politikai pártok által, a szavazólistákat figyelembe nem vevő módon történt, illetve a képviselőknek biankó lemondást kellett pártjuk rendelkezésére bocsátani; felkér állami választási bizottságról szóló jogszabály elfogadására közvetlenül a választások után, hogy független testület jöjjön létre, amely ellenőrzi a választás folyamatát;
25. üdvözli a független szabályozó szervek szerepét az országban működő intézmények hatékonyságának és átláthatóságának növelésében; különös elismeréssel nyugtázza az ombudsman, valamint a lakosság szempontjából fontos információkért és a személyes adatok védelméért felelős biztos által végzett munkát; arra sűrgeti a hatóságokat, hogy az Állami Számvevőszék, a Versenyvédelmi Bizottság, a Közbeszerzési Hivatal és az ajánlattevők jogainak védelméért felelős bizottság számára biztosítson megfelelő pénzügyi, adminisztratív és hivatali kapacitásokat feladataik ellátásához; ismételten megjegyzi, hogy a független szabályozó szervek elengedhetetlenek a rendszerszintű korrupció elleni küzdelemhez és a kormány hatékony felügyeletéhez;
26. emlékeztet, hogy az erős, professzionális és független média és internetszolgáltatás a demokratikus rendszer nélkülözhetetlen eleme; ezért üdvözli a nyilvános információs rendszer fejlesztési stratégiájának elfogadását és az ehhez kapcsolódó cselekvési tervet, valamint az állam tervezett kivonulását minden média-tulajdonviszonyból; üdvözli, hogy a stratégia tiszteletben tartja a kisebbségi nyelvű médiához fűződő alkotmányos jogokat; azonban aggodalmát fejezi ki a mediaszektor ellenőrzésének és befolyásolásának kísérletei miatt, és felszólítja a hatóságokat, hogy biztosítsák a média politikai nyomástól és más befolyástól való függetlenségét; felszólítja a szerb kormányt, hogy az uniós normákkal összhangban biztosítsa a média szabadságát és függetlenségét; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy olyan büntető törvényt vezettek be, amely tiltja az igazságügyi eljárásokhoz és ítéletekhez kapcsolódó nyilvános médiakommentárokat; aggodalmát fejezi ki a szerb újságírók ellen irányuló fenyegetések miatt, és alapos kivizsgálást sűrges annak érdekében, hogy az újságírók biztonságos környezetben, hatékonyan és öncenzúra kényszere nélkül végezhesék munkájukat; hangsúlyozza, hogy lépéseket kell tenni a médiatulajdon koncentrációja és a média terén az átláthatóság hiánya ellen, valamint biztosítani kell a reklámpiachoz, illetve a hirdetésekre és promócióra költött közpénzek folyósításához való egyenlő hozzáférést; felkér az újságírókat az etikai kódex tiszteletben tartására; megjegyzi, hogy továbbra is alacsony szintű az internethozzáférés, elismeri az internet médiaszabadság szempontjából fennálló jelentőségét, valamint arra sűrgeti a hatóságokat, hogy növeljék maximálisra az e téren tett erőfeszítéseiket;
27. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az állami hatóságok eredményesen kényszerítették hallgatást a szerb médiára a 2011. júliusi észak-koszovói incidensekkel kapcsolatosan és hamis tájékoztatást adtak a KFOR-nak az eseményekben játszott szerepét illetően;

hangsúlyozza a szabad és független média fontosságát a demokrácia és a jól tájékozott nyilvánosság szempontjából;

28. üdvözli a demokratikus úton megválasztott nemzeti kisebbségi tanácsok működését, amelyek az oktatás, a kultúra, a média és a hivatalos nyelvhasználat terén képviselik a nemzeti kisebbségeket; ugyanakkor felhívja a figyelmet e kisebbségi önkormányzati testületekre ruházott hatáskörök teljes körű végrehajtásának fontosságára, valamint a nemzeti kisebbségi tanácsokról szóló törvényben garantált elégséges költségvetési források szükségességére; aggodalommal veszi tudomásul az előkészítési folyamat során felmerülő szabálytalanságokkal kapcsolatos panaszokat és a tanácsok létrehozására vonatkozó jogi követelményeket, valamint az ahhoz fűződő panaszokat, hogy a nemzeti tanácsok számára garantált hatásköröket egyes minisztériumok és helyi önkormányzatok megsértették, és felszólítja a hatóságokat, hogy reagáljanak e panaszokra; egyúttal üdvözli azon szerb közigazgatási bíróság döntéseit, amely helyt adott a magyar nemzeti kisebbséget képviselő Magyar Nemzeti Tanács kereseteinek, amelyekre a nemzeti tanács hatásköreinek a helyi hatóságok által történő megsértése adott okot;
29. elégedettségének ad hangot a nemzetiségek közötti összességében kedvező viszony miatt, valamint amiatt, hogy az országban előforduló etnikai alapú incidensek száma és intenzitása csökkent, de ösztönzi Szerbia további erőfeszítéseit a kisebbségvédelem terén az elfogadott jogszabályok következetes végrehajtása révén; aggodalmát fejezi ki az albán kisebbség hátrányos megkülönböztetés elleni tiltakozása és a Szandzsákban kialakult feszült helyzet miatt, és felkéri a kormányt, hogy a politikai prioritások között emelje ki a kisebbségek alapvető jogainak javítását, többek között az oktatáshoz saját nyelvükön való hozzáférésük, a munkaerőpiachoz történő egyenlő hozzáférésük és a helyi intézményekben való méltányos képviseletük terén; egyúttal felhívja a szerb hatóságokat, hogy foglalkozzanak az országban fennálló regionális különbségek kérdésével azáltal, hogy támogatják Szandzsák és a délkeleti régió – benne a Presevo-völgy – társadalmi és gazdasági fejlődését, valamint dolgozzanak ki stratégiákat a munkanélküliségi arány csökkentésére e régiókban; üdvözli a 2011. októberben Bujanovac városában elért megállapodást, amely lépéseket helyez kilátásba a szerb kisebbség közigazgatásba történő integrációjára, és szorgalmazza a megállapodás gyors végrehajtását;
30. megjegyzi, hogy két évvel a kisebbségi tanácsok megválasztását követően még mindig nem állították fel a bosnyák nemzeti tanácsot a választási folyamat állítólagos eljárási hiányosságai miatt, és felkér e tanács gyors, szabályoknak megfelelő megalakítására; felkéri a politikai és vallási vezetőket, hogy tartózkodjanak a lázító hangvételű nyilatkozatoktól, amelyek növelhetik a feszültséget; felszólítja a szerb kormányt, hogy őrizze meg semlegességét a szandzsáki vallási közösséget érintő feszültségeket illetően, és tegyen intézkedéseket e közösséggel fenntartott jó kapcsolatok garantálása érdekében, egyúttal biztosítva számára a vallásszabadságot;
31. hangsúlyozza a statisztikai adatok gyűjtése terén a népszámlálás fontosságát Szerbia fejlődésének szempontjából, különösen a kevésbé fejlett régiókban; üdvözli, hogy a szerbiai népszámlálás nagyjából sikeresen lezajlott 2011 októberében; mély sajnálatát fejezi ki, hogy albán kisebbségi származású politikusok a népszámlálás bojkottjára szólítottak fel, mivel példájukat követték helyi népszámlálási bizottsági tagok, illetve Presevo és Bujanovac számos polgára; megjegyzi, hogy a hatóságok még nem

bocsátottak rendelkezésre statisztikai adatokat az etnikai hovatartozásra vonatkozóan;

32. felkér a diszkriminációellenes intézkedésekről szóló jogalkotási keret maradéktalan végrehajtását biztosító további lépések megtételére; komoly aggodalommal tölti el az arra irányuló politikai akarat hiánya, hogy aktívan elősegítsék a tolerancia politikáját és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartását, valamint biztosítsák a 2011. október 2-ra tervezett büszkeségfelvonulás résztvevőinek biztonságát, ami megmutatkozott az előkészületek során és végül a szervezés betiltásához vezetett; határozottan elítéli egyes politikusok és ortodox papok e témában tett lázító és hátrányosan megkülönböztető megjegyzéseit; emlékezteti a kormányt, hogy a kifejezés és az egyesülés szabadsága alapvető emberi jog és az EU alapvető értéke, amelyet minden, európai uniós tagságra készülő országnak tiszteletben kell tartania; üdvözlí az Alkotmánybíróság 2011. december 22-én ezen ügyben hozott ítéletét; üdvözlí az ombudsman és az esélyegyenlőségi biztos által ezen értékeknek a szerb társadalomban történő támogatása céljából végrehajtott pozitív lépéseket;
33. felkér a felvonulás betiltásában okként megjelölt, szélsőséges csoportok általi fenyegetések kivizsgálására; hangsúlyozza a szerbiai melegekkel szembeni megkülönböztetés ügyében született első ítéleteket, ideértve a belgrádi felsőbb bíróság döntését is, amelyben két év fegyházbüntetésre ítélt egy szélsőjobboldali vezetőt a 2010-es büszkeségfelvonulás során elkövetett erőszakra való felbujtás miatt, de megjegyzi, hogy a 2010-es büszkeségfelvonulás során elkövetett erőszak kivizsgálása lassú ütemben halad és mindeddig csupán néhány, enyhe ítélet született; üdvözlí ugyanakkor az ügyészség és a bíróságok által a szélsőséges szervezetek működésének betiltása érdekében tett lépéseket; felkéri az állami és városi hatóságokat, hogy kitartóan dolgozzanak a tolerancia légkörének megteremtésén – többek között a homofóbia elleni figyelemfelkeltő kampányok segítségével –, az európai normákkal összhangban;
34. üdvözlí a gyermekvédelem terén, valamint a gyermekek jogainak fokozott tiszteletben tartására és a gyermekjóléti rendszer reformjára vonatkozó szilárd jogalap és hathatós stratégiák megteremtése terén elért haladást; ugyanakkor aggodalmát fejezi ki az elfogadott jogszabályok végrehajtásának lassú üteme miatt, különös tekintettel a fogyatékkal élő gyermekekre – akik közül sokan a társadalomból ténylegesen kirekesztve élnek –, valamint a gyermekvédelmi szolgálatok helyi szintű kialakítására; különösen aggasztónak találja a fiatalok erőszak növekedését; e tekintetben felszólítja a hatóságokat, hogy körültekintően járjanak el a megelőző intézkedések végrehajtásban, valamint tegyenek meg minden szükséges lépést az iskolai erőszak felszámolása érdekében;
35. üdvözlí a választási törvény a jogalkotásban részt vevő nők arányát növelő módosításait; felszólítja a hatóságokat, hogy mihamarabb hajtsanak végre diszkriminációellenes politikákat, amelyek többek között csökkentik a nőkkel szembeni közvetett megkülönböztetést a munkaerőpiacon és a társadalom más szegleteiben, valamint ösztönözzenek fokozott részvételre az ország politikai életében, beleértve a kormányzati pozíciókat; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bár a megkülönböztetés elleni fellépés és a nemek közötti egyenlőség terén jogalkotási és végrehajtási szervek is rendelkezésre állnak, a hatályos jogszabályok hatékony végrehajtása és az adminisztratív kapacitás további erősítése még mindig komoly kihívást jelent, sürgeti a hatóságokat, hogy fokozzák erre irányuló erőfeszítéseiket; a

családon belüli erőszak megelőzését és jelentését szolgáló hatékonyabb erőfeszítésekre kér fel, illetve a családon belüli erőszak áldozatainak történő segítségnyújtásra; ezzel összefüggésben üdvözli az első átmeneti otthon megnyitását Dél-Szerbiában;

36. hangsúlyozza a roma közösség nehéz helyzetét, amely továbbra is szenved a munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetéstől, illetve a megfelelő lakhatáshoz, oktatáshoz és egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés hiányától; üdvözli a hatóságok számos kezdeményezését, amelyek különösen a roma népesség egészségi állapota, oktatáshoz való hozzáférése és nyilvántartása kérdéseivel foglalkozik; felhívja a roma közösség képviselőit, hogy tevékenyen vegyenek részt e folyamatokban; felszólítja a szerb kormányt, hogy teljes körűen hajtsa végre a romák helyzetének javítására irányuló nemzeti stratégiát és az ehhez kapcsolódó, a romák társadalmi és gazdasági helyzetének javítását célzó cselekvési tervet, a nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerével összhangban; aggodalommal tölti el a roma gyermekek és különösen a lányok alacsony iskolázottsági aránya; felszólítja a szerb kormányt annak garantálására, hogy minden roma számára biztosítanak személyazonosító okmányokat, mivel ezek hiánya meggátolja az alapvető állampolgári jogok gyakorlását; hangsúlyozza, hogy a szerbiai roma közösség azon tagjai, akik a háború nyomán elmenekültek Koszovóból, különösen nehéz helyzetben vannak; elítéli a romák – köztük gyerekek és idősek – megfelelő konzultáció és értesítés, illetve alternatív lakhatás biztosítása nélküli kényszerkilakoltatását; felszólítja a hatóságokat, hogy azonnal vessenek véget e gyakorlatnak;
37. felkéri a szerb hatóságokat, hogy dolgozzák ki a szociális szolgáltatásokat nyújtó szervezetek intézményi és jogi keretét, továbbá koordinálják hatékonyabban a szolgáltatásnyújtást és a jogosultságokat, a helyi igényekhez igazítva azokat, illetve a potenciális és tényleges kedvezményezetteknek a rendszer megtervezésébe, ellenőrzésébe és értékelésébe történő bevonásával, szoros együttműködést folytatva a helyi hatóságokkal; kiemeli az önkormányzatok e célból történő kapacitásfejlesztésének szükségességét;
38. kiemeli a civil társadalmi szervezetek fontosságát a nemzetiségek közötti viszony javítása, a tolerancia elősegítése és a hatóságok tevékenységének ellenőrzése terén; felkéri a kormányt és a parlamentet, hogy hozzon létre egységes keretrendszert – és koordinálja annak megvalósítását –, amely megfelelő konzultációt tesz lehetővé a szociális politikák kidolgozása során; arra sürgeti a kormányt, hogy végezze el az etnikai kisebbségek elleni valamennyi incidens teljes körű vizsgálatát; aggodalmát fejezi ki az aktivisták, az emberi jogok védelmezői, az újságírók és a médiaszervezetek elleni fenyegetések miatt, különösen a háborús bűnök, a szervezett bűnözés, a korrupció, a lesbikus, meleg, biszexuális és transznemű személyek jogai és a Koszovóval fenntartott kapcsolatok terén munkálkodókat illetően, és felszólítja a hatóságokat, hogy biztosítsák e fenyegetések kivizsgálását és az elkövetők bíróság elé állítását, megszüntetve a büntetlenség jelenlegi magas fokát;
39. támogatását fejezi ki a RECOM kezdeményezés iránt (a volt Jugoszláviában elkövetett háborús bűncselekményeket és az emberi jogok megsértésének más súlyos eseteit vizsgáló regionális tényfeltáró bizottság), annak érdekében, hogy még inkább előmozdítsák a megbékélés folyamatát szerte a Nyugat-Balkánon;
40. hangsúlyozza, hogy Szerbia ratifikálta a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO)

legfontosabb munkajogi egyezményeit, valamint az átdolgozott Európai Szociális Chartát; rámutat, hogy a munkaügyi és szakszervezeti jogok az alkotmányos garanciák ellenére továbbra is korlátozottak, ezért felszólítja Szerbiát e jogok megszilárdítására; aggodalmát fejezi ki a társadalmi párbeszéd gyengesége és a társadalmi partnerekkel való rendszertelen konzultáció miatt; további lépésekre szólít fel a Szociális és Gazdasági Tanács megerősítése érdekében, hogy az aktív szerepet vállalhasson a társadalmi párbeszéd megerősítésében, és aktív konzultációs szerepet tölthessen be a jogalkotás során;

41. felhívja Szerbiát és a Bizottságot annak biztosítására, hogy az uniós tagság irányába tett előrelépések keretében végrehajtott strukturális reformok és liberalizáció ne vezessenek a munkafeltételek romlásához, valamint a munkaügyi és szakszervezeti jogok gyengüléséhez;
42. meglelégedéssel veszi tudomásul, hogy az előcsatlakozási támogatási eszköz (IPA) jól működik Macedóniában; arra ösztönzi mind a kormányt, mind az Európai Uniót, hogy tegyék egyszerűbbé az IPA-finanszírozáshoz kapcsolódó adminisztratív eljárásokat azzal a céllal, hogy kisebb és nem központosított kedvezményezettek is könnyebben hozzáférhessenek; hangsúlyozza, hogy az EU pénzügyi keretének esedékes felülvizsgálatakor az előcsatlakozási támogatás megfelelő szintjét meg kell tartani;
43. üdvözli az ombudsman munkáját és felszólítja a hatóságokat, hogy nyújtsanak teljes politikai támogatást számára, illetve biztosítsák ajánlásainak nyomon követését és lássák el hivatalát megfelelő pénzügyi, adminisztratív és irodai kapacitásokkal tevékenysége végzésének céljából;
44. üdvözli Belgrád városi hatóságait, amelyek elindították a Belgrád Európa kulturális fővárosa 2020 kampányt és ösztönzi az ehhez kapcsolódó projekteket, amelyek kulturálisan közelebb hozzák Belgrádot és Szerbiát az EU-hoz, különös tekintettel a nemzetiségek egymás mellett élésére, a multikulturális megértésre és a vallások közötti párbeszédre; felkéri a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák Belgrád pályázatát; e tekintetben felszólítja a szerb parlamentet, hogy fogadjon el és hajtsa végre a kulturális tevékenységek szabályozásához szükséges egyedi jogszabályokat, valamint fogadjon el kulturális fejlesztési stratégiát a kultúráról szóló jogszabály hatékonyabb végrehajtása érdekében;
45. megismétli, hogy fontos a Nyugat-Balkánon teljes körű regionális együttműködést megvalósítani és üdvözli Szerbia aktív részvételét a regionális kezdeményezésekben és a jószomszédi viszonyt elősegítő kétoldalú találkozókon, valamint a térség megbékélésének elősegítésében vállalt egyre aktívabb szerepét; üdvözli Tadić elnök hivatalos látogatását Bosznia-Hercegovinában és az ország területi integritásának és szuverenitásának támogatását; felszólítja a szerb kormányt annak biztosítására, hogy a Republika Srpska hatóságaival fenntartott közvetlen kapcsolatai összhangban álljanak e kinyilvánított támogatással, és ne ássák alá Bosznia-Hercegovina területi integritását, szuverenitását, hatásköreit, valamint az állam intézményeinek hatékony működését; továbbá sürgeti a szerb hatóságokat, hogy támogassák a Bosznia-Hercegovinában végrehajtható, az EU-hoz kapcsolódó reformok céljából az ország intézményeit megerősítő és korszerűsítő reformokat; felkéri mindkét kormányt, hogy tartsanak rendkívüli együttes ülést az EU-hoz kapcsolódó reformok jobb koordinációja érdekében; üdvözli a Josipović és Tadić elnökök által Horvátország és Szerbia

politikai kapcsolatainak javítása terén indított kezdeményezéseket és elért eredményeket; megismétli, hogy az ilyen pozitív kétoldalú kapcsolatok jó alapot szolgáltatnak a függőben lévő határkérdések rendezéséhez és reméli, hogy a népirtással kapcsolatos eljárások, amelyeket a két ország egymással szemben indított, nem gátolják majd a további előrelépést e területen; arra ösztönzi a szerb hatóságokat, hogy folytassanak szoros együttműködést a volt jugoszláv tagköztársaságokkal és egyéb szomszédos országokkal, a jogutódlás összes fennálló problémájának megoldása érdekében; ösztönzi a szomszédos uniós tagállamokkal, azaz Bulgáriával, Magyarországgal és Romániával folytatott határokon átnyúló együttműködést, többek között a dunai régióra vonatkozó uniós stratégia keretében;

46. üdvözli Szerbia aktív részvételét a szarajevói folyamat előmozdításában, és hogy 2011. november 7-én Szerbia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország és Montenegró miniszteri nyilatkozatot írtak alá, amelyben vállalják, hogy véget vetnek az emberek lakóhelyük elhagyására való kényszerítésének és hogy hosszú távú megoldást keresnek a menekültek és lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára; várakozással tekint a regionális adományozói konferencia elé, amelyre várhatóan 2012. április 24-én kerül sor Szarajevóban, és reméli, hogy valamennyi országban számottevő támogatást sikerül biztosítani a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek számára, Szerbia esetében egyúttal az arányosságról is gondoskodva, mivel itt található a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek európai viszonylatban egyik legnagyobb csoportja;
47. üdvözli a Montenegró és Szerbia kapcsolatában bekövetkezett javulást; szorosabb együttműködésre szólít fel kormányaik között az EU-val kapcsolatos reformok tekintetében és a jogállamiság – különösen a szervezett bűnözés elleni harc – terén fennálló problémák közös megoldására tett erőfeszítések tekintetében; mindkét kormányzatot arra ösztönzi, hogy fokozzák a fennmaradó határkérdések rendezésére irányuló erőfeszítéseiket;
48. üdvözli a Szerbia és Macedónia által az állampolgárok szabad mozgásának kérdésében elért megállapodást, azon megállapodásokon túlmenően, amelyeket Szerbia a korábbiakban már aláírt Montenegróval és Bosznia-Hercegovinával, valamint reméli, hogy e megállapodásokat – amelyek javítják a kétoldalú kapcsolatokat és fokozzák az érintett személyek lehetőségeit – a térség valamennyi országára ki lehet majd terjeszteni;
49. hangsúlyozza a Történelmi Megbékélés Bizottsága által végzett tevékenységek fontosságát, és megismétli, hogy a folyamatos párbeszéd jobb kapcsolatokat eredményezhet; ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a történelmi levéltár nagyobb része – és különösen az egykori titkosrendőrség, az UDBA dokumentumai – továbbra sem hozzáférhetőek; továbbra is sürgeti az 1944–1945 közötti időszakban elkövetett mézárások teljes körű és alapos kivizsgálását;
50. felkéri a hatóságokat, hogy népszerűsítsék a viszonylag sikeres Vajdaság példáját Szerbia kevésbé fejlett régióiban; felkéri a hatóságokat, hogy két évvel a Vajdaság státútumának elfogadását követően haladéktalanul fogadja el a tartomány finanszírozásáról szóló kapcsolódó törvényt;
51. azt ajánlja, hogy az európai forrásokat tegyék közvetlenül hozzáférhetővé a nemzeti kisebbségi tanácsok és a civil társadalmi szervezetek számára Szerbiában, az ország reformfolyamatához nyújtott uniós támogatás összefüggésében;

52. arra ösztönzi a hatóságokat, hogy kezdeményezzenek további lépéseket és nyissák meg a határ menti régiókat a szomszédos országok előtt a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok elősegítése érdekében; hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a helyi gazdasági fejlődés javítása érdekében a ribarci-oltomantsi határátkelőnél terminált kell megnyitni a kereskedelmi forgalmat bonyolító tehergépjárművek részére;
53. kiemeli, hogy Szerbia további szociális és gazdasági fejlődéséhez, valamint a – különösen a fiatalok körében – nagymértékű munkanélküliség csökkentéséhez elengedhetetlenül fontos a magas színvonalú oktatás; felkéri a hatóságokat, hogy aktívan népszerűsítsék az oktatás értékét a fiatalok körében, valamint nagyobb mértékben ruházzanak be a felsőoktatásba; hangsúlyozza, hogy friss diplomások toborzása tekintetében állami beruházásra van szükség annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegyék a közsférát és megakadályozzák a további agyelszívást, amely súlyosan hátráltatná az ország hosszú távú fejlődését;
54. nagyobb erőfeszítésekre szólít fel az etnikai és kulturális identitás megőrzéséhez szükséges, a kisebbségi nyelveken folyó korlátlan minőségi oktatás állami és tartományi szintű biztosítása érdekében; e jogot az alkotmányban, valamint a nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságainak védelméről szóló 2002. évi szövetségi törvényben is garantálják már, illetve összhangban áll a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményben foglalt iránymutatásokkal; biztosítani kell továbbá minden szükséges tankönyvet és egyéb oktatási anyagot; e célból üdvözlö a bujanovaci kétnyelvű egyetemi kar megnyitását, amely albán és szerb származású diákokat is fogad; arra ösztönzi Szerbiát, hogy ezt a modellt adott esetben más olyan kisebbségekre irányuló szakpolitikákban is kövesse; arra ösztönöz, hogy a kisebbségi és a többségi szerbiai lakosság sajátítsa el egymás nyelvét egymás jobb megértése érdekében; hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani az etnikai kisebbségek kulturális sokszínűségét, mégpedig azáltal, hogy engedélyezik a kulturális központok, az elektronikus és nyomtatott média, valamint a könyvtárak akadálymentes terjedését, amelyek megfelelően kielégítik e közösségek kulturális igényeit;
55. felszólítja a szerb kormányt, hogy rendezze a szandzsáki Novi Pazar Nemzetközi Egyetem akkreditációjának kérdését, és hangsúlyozza, hogy fontos az Akkreditációs és Minőségbiztosítási Bizottság függetlenségének és pártatlanságának biztosítása;
56. üdvözlö a működőképes piacgazdaság kialakításának irányába tett fontos lépéseket, valamint a kormány tevékenységét, mely javította Szerbia pénzügyi és makroökonómiai helyzetét; tudomásul veszi az IMF-fel kötött készenléti megállapodásnak az új kormány megválasztásáig történő befagyasztásáról szóló határozatot; hangsúlyozza, hogy Szerbiának strukturális reformokat kell végrehajtania annak érdekében, hogy javítsa gazdaságának termelési kapacitását, illetve csökkentenie kell költségvetési hiányát; emlékeztet arra, hogy a globális pénzügyi és gazdasági válság negatív hatással van a társadalomra, különösen a legkiszolgáltatottabb csoportokra; felkéri a hatóságokat, tegyenek meg mindent a negatív hatások – a szegénység, munkanélküliség, társadalmi kirekesztés – minimalizálására, egyúttal pedig kezeljék és számolják fel azok kiváltó okait a szükséges szociális és gazdasági politikák kidolgozása révén;
57. hangsúlyozza, hogy valódi jogállamiságnak kell létrejönnie az országban a külföldi beruházások vonzása, a nyílt piac felé való gyorsabb gazdasági átmenet céljából a

feltételek javítása és a kedvezőbb üzleti környezet kialakítása érdekében; ezért emlékeztet, hogy a monopóliumok megléte súlyosan hátráltatja ezt az átmenetet és felkéri a kormányt, folytassa ezek felszámolását célzó intézkedéseit; hangsúlyozza a bürokratikus akadályok felszámolásának, a verseny fokozásának és a magánszféra szerepének fontosságát;

58. dicséretesnek tartja a kormány arra irányuló erőfeszítéseit, hogy dinamikusan fejlődő kkv-ágazatot hozzon létre a vonatkozó jogszabályok elfogadása és végrehajtása, valamint a kkv-kat támogató igazgatási szervek létrehozása révén; ugyanakkor nagyobb erőfeszítésekre szólít fel a kkv-k elterjedésének megkönnyítésére oly módon, hogy csökkentik az adminisztratív terheket és a munkaerőpiac merevségét, illetve növelik a finanszírozáshoz való hozzáférést; arra sürgeti a kormányt, hogy a kkv-k olyan fogalom meghatározását alkalmazza, amely teljes mértékben összhangban áll az uniós ajánlásokkal;
59. felkéri a szerb kormányt, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket a szomszédos régiók kis- és középvállalkozásaival való együttműködés fokozása érdekében; hangsúlyozza, hogy ez a szemlélet elengedhetetlen a szerb gazdaságnak a közösségi kereskedelmi rendszerben való eredményesebb részvétele szempontjából;
60. üdvözli, hogy Szerbia a környezetvédelem terén jelentősen előrehaladt jogszabályainak a közösségi vívmányokhoz igazításában; további komoly erőfeszítésekre szólít fel e téren, különösen a jogszabályok végrehajtása tekintetében; arra sürgeti a hatóságokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket elsősorban a vízminőséget és a hulladék elhelyezését illetően; arra ösztönzi Szerbiát, hogy fogadjon el olyan éghajlat-változási célokat, amelyek összhangban állnak az Európai Unióéval;
61. üdvözli az EU és Szerbia között létrejött megállapodást, amely létrehozza Szerbia részéről az uniós válságkezelési műveletekben való részvétel keretét, és dicsérettel illeti az országot, amiért hajlandóságot mutat két uniós KBVP- műveletben – nevezetesen az EUTM és az EU NAVFOR somáliai műveleteiben – való részvétellel;
62. további erőfeszítésekre szólít fel egy fenntartható szerbiai tömegközlekedési hálózat létrehozása céljából, különösen a vasúthálózat javítása és a belvízi közlekedés (VII. folyosó), illetve a közúti infrastruktúra javítása és egyben az X. közlekedési folyosó gyors befejezése céljából; hangsúlyozza a szomszédos országok hálózataihoz való kapcsolódás javításának fontosságát a polgárok utazásának és mobilitásának megkönnyítésére;
63. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint Szerbia kormányának és parlamentjének.